HELSINGIN SYYTTÄJÄNVIRASTO
PL 318
00181 HELSINKI

25. huhtikuuta 2017 Dnro 6/41/17

Eduskunta
Lakivaliokunta

Lausuntopyyntönne 7.4.2017

Asia: HE 29/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikosasioita koskevaa eurooppalaista tutkintamääräystä koskevan direktiivin täytäntöönpanosta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Yleistä

Helsingin syyttäjänvirasto pitää valitettavana sitä, että eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/41/EU voimaansaattaminen on päätetty toteuttaa sekamuotoisella lainsäädäntötekniikalla. Helsingin syyttäjänvirasto ei jaa hallituksen esityksessä mainittua käsitystä siitä, että sekamuotoinen täytäntöönpanotekniikka voisi helpottaa lain soveltamista.

Hallituksen esityksessä on tuotu esille uusien tehtävien aiheuttama työmäärän lisäys syyttäjälaitoksessa. Vaikka syyttäjällä on jo nykyisen lainsäädännön perusteella velvollisuus tehdä yhteistyötä esitutkintaviranomaisen kanssa esitutkinnan aikana, lisää tutkintamääräys syyttäjän työmäärää huomattavasti. Hallituksen esityksessä mainittu 5 henkilötyövuoden lisäys kustannuksissa syyttäjälaitokselle vaikuttaa kovin vähäiseltä eikä hallituksen esityksen perusteella lisäresursseja syyttäjälaitokselle olisi kuitenkaan luvassa. Työmäärää arvioitaessa ei ole myöskään huomioitu sitä, että Helsingin syyttäjänviraston syyttäjät saavat ainakin täytäntöönpanolain 7 §:n ja 13 §:n nojalla uusia velvoitteita, jotka tulisi myös huomioida lisäresursseja arvioitaessa.

7 §

Täytäntöönpanolain 7 §:n mukaan esitutkintaviranomainen voi saattaa päätöksen, jolla tutkintamääräyksen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta on kieltäydytty, syyttäjän vahvistettavaksi.

Säännöksen perusteluita on täydennettävä niin, että niistä ilmenee, onko syyttäjällä mahdollisuus täydentää tai kokonaan muuttaa esitutkintaviranomaisen tekemän kieltäytymispäätöksen perusteluja.

12 §

Täytäntöönpanolain 12 §n mukaan vapautensa menettäneen henkilön väliaikaisesta siirtämisestä Suomesta toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon

direktiivin 22 ja 23 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa päättää käräjäoikeus. Asian käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin, mitä pakkokeinolaissa säädetään vangitsemisasian käsittelystä.

Säännöksestä ei ilmene mikä viranomainen (esitutkintaviranomainen vai syyttäjä) edellä mainittua asiaa koskevan tutkintamääräyksen toimittaa käräjäoikeuteen. Mikäli tutkintamääräyksen käräjäoikeudelle toimittaa syyttäjä, mitä kautta määräys tulee syyttäjälle? Säännöksestä ei myöskään ilmene miten asia tulee esille käräjäoikeudessa. Edellytetäänkö viranomaiselta erillistä hakemusta tutkintamääräyksen täytäntöön panemiseksi? Mikäli käräjäoikeus päättää käsitellä asian suullisessa käsittelyssä, mikä on asian käräjäoikeudelle toimittavan viranomaisen rooli? Esitteleekö asian käräjäoikeuteen toimittava viranomainen asian käräjäoikeudelle? Säännöstä on täsmennettävä ainakin näiltä osin.

Johtava kihlakunnansyyttäjä Harri Lindberg

Kihlakunnansyyttäjä Sirpa Väätäinen